

STAUROS

Č. 5 marec 2018

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré Mesto

slovičko o SLOVE

V duchovných cvičeniach Veľkého pôstu sme prešli do druhej polovice. Máme za sebou tri pôstne nedele a každá z nich nám znova dala príležitosť uvažovať nad dôležitými témami. Pamätáme si, že témou prvej nedele Veľkého pôstu bolo „otvorené nebo“. Témou druhej pôstnej nedele bola zasa „otvorená strecha.“ A potom sme sa na tretiu pôstnu neďu klaňali Kristovmu Krížu. Práve Kríž Pána Ježiša je tým pravým „kľúčom“, ktorý odomyká tak nebo ako aj „strechu“ môjho života. Aká je téma Štvrtej pôstnej nedele? Osobne by som ju nazval ako „zaseknutý kľúč“. Hoci Kristov kríž je tým pravým kľúčom, predsa sa v našich rukách môže niekedy zaseknúť. Máme pred sebou známy príbeh (Mk 9, 17 - 31). Pán Ježiš sa vracia z Hory premenenia. A cestou späť mu ide oproti otec s problémom. Problém, ktorí žiaci Pána Ježiša nevedeli vyriešiť. Posadnutý chlapec. A to je veľmi zaujímavé. Nachádzame sa totiž v deviatej kapitole evanjelia podľa Marka. A len tri kapitoly predtým čítame, ako dal Pán Ježiš svojim apoštolom moc vyháňať nečistých duchov a vtedy to fungovalo. Kristus dal svojim apoštolom kľúč. Prečo sa teraz tento kľúč zasekol? Prečo to prestalo fungovať?

K odpovedi na túto otázku sa dostaneme zaostrením na otca posadnutého chlapca. Vieme, že nevidel celú príčinu choroby svojho syna. Znova si všimnime jeden nenápadný detail. Keď chcel otec Kristovi na začiatku opísať problém svojho syna, povedal: „*Učiteľ, priviedol som k tebe svojho syna, posadnutého nemým duchom.*“ (Mk 9, 17) Keď ale Pán Ježiš neskôr uzdravuje posadnutého chlapca, tak toho zlého ducha nazve v celej šírke: „*Nemý a hluchý duch, ja ti rozkazujem: Vyjdi z neho a už nikdy doň nevchádzaj!*“ (Mk 9, 24) Toto je celý problém chorého chlapca. Bol nielen nemý, ale aj hluchý. A toto je problém mnohých nás kresťanov. To, je jeden z dôvodov, prečo sa ten kľúč zasekne. Prečo nevidím to otvorené nebo nad svojim životom. Prečo som nemý, keď treba vysloviť slovo *prepáč, odpusť*? Prečo som nemý, keď treba vysloviť: *Odpúšťam!*? Prečo je pre mňa ten druhý peklom, ako ho nazval Jean Paul Sartre? Prečo nie je ten druhý nebom? *Lebo som hluchý.* Lebo nepočujem slovo, ktoré Boh hovorí mne. Nepočujem slovo, čo vychádza z Božích úst: *Odpúšťam, dvíham ťa, milujem.* A tu vidíme, že chlapec posadnutý hluchým a nemým duchom bol

vlastne diagnózou apoštolov, ktorý sa zahanbení pýtali: Prečo sme ho nemohli vyhnať my?. A Pán Ježiš odhalí príčinu ich zlyhania, keď povie: „Tento druh nemožno vyhnať ničím, iba modlitbou a pôstom“ (Mk 9, 29) Nemôžem sa správne modliť, ak nedokážem počúvať. Modlitba je totiž rozhovor. V gréckom jazyku slovo modlitba niekto preložil ako „výmenu túžob.“ V modlitbe by som mal v prvom rade počúvať, po čom túži Boh. A po čom Boh túži? Ja som predmetom jeho túžby. Túžbou Boha je dať mi účasť na svojom živote. Túžbou Boha je, aby som žil naplno už na tomto svete a potom naveky.

To je poslaním každej sv. liturgie. Vieme, že slovo *liturgia*, znamená službu ľudu. A to v dvojakom význame. Je službou ľudu nasmerovanou k Bohu, ale najprv je službou Boha, ktorá smeruje k ľuďom. Aká je to služba? Môžeme ju nazvať služba potvrdenia. Cez slávenie sv. liturgie Boh potvrdzuje – je dobré, že si. Je dobré, že existuješ. A toto by som mal potvrdiť aj ja každou sv. liturgiou. Prichádzam do chrámu preto, lebo mám radosť z toho, že Boh je. Lebo je to Boh, ktorý je s nami, ktorý miluje – ktorý je Láska. A v čom spočíva moja nevera? Keď poviem, že ja to nepotrebujem. Keď mi stačí, že mňa potvrdzuje človek, práca, deti, rodina. To všetko je nedokonalé. Jedine dokonalý Boh dokáže dokonale potvrdiť človeka. Niekedy pri rozlúčkach s človekom počúvame zvláštnu vetu: „Bude žiť navždy v našich srdciach“. Akoby naše srdcia tu mali byť navždy. Ale zároveň je v tom aj výraz túžby – byť niekým potvrdený v dokonalosti. Aby ma niekto potvrdil bez ohľadu na počasie, náladu, okolnosti. A to znamená sláviť sv. liturgiu. To znamená počúvať skutočne Božie slovo. To znamená nebyť hluchý a nemý. Lebo dostávam toto potvrdenie Boha. Preto viera kresťana nie je v prvom rade o tom, čo robí, ale prečo to robí. Viera je najmä o tom, kto vlastne som.

A na tomto pozadí potom dostáva toto evanjelium nový rozmer. Konkrétne veta Ježiš Krista: *Všetko je možné tomu, kto verí.* Tomu, kto verí, že jeho Otcom je Boh, sa môže prihodiť všetko a nič túto jeho vieru nezničí. Naopak. Upevní a posilní. Tak ako Kríž nezničil Ježiša Krista – Boha a človeka. Lebo ho v plnosti a dokonalosti potvrdzuje jeho Otec. Nenechal ho v smrti, ale ho vzkriesil k životu. A takto chce Boh Otec potvrdiť aj nás.

Ak sa niečo v našom živote zaseklo, skúsili sme poodhaliť jednu z príčin. Možno sa nechávam potvrdzovať na zlej adrese. Je len jedno zaručené miesto – a to náruč nášho Nebeského Otca, ktorý nám už teraz beží v ústrety.

PIATY TÝŽDEŇ VEĽKÉHO PÔSTU

Pre piaty týždeň sv. Štyridsiatnice sú typické najmä dve modlitby. Najprv je to Veľký a kajúci kánon sv. Andreja Krétskeho, ktorá sa modlí v noci zo stredy na štvrtok. Táto modlitba pozostáva z pôstnej utierne, počas ktorej sa modlí spomínaný kajúci kánon s poklonami. Pozostáva z deviatich piesní rozdelených na jednotlivé tropáre (obsahuje až 250 tropárov), medzi ktoré sú ešte vložené kajúce verše spojené s tzv. veľkou metániou. Tento kánon si skutočne zaslúži pomenovanie „veľký“, a to nielen pre svoju rozsiahlosť, ale aj pre svoj hlboký morálno-asketický význam. V Synaxari o ňom čítame: „Je taký široký a ľubozvučný, že dokáže obmäkčiť aj najhoršiu dušu a povzniesť ju k blahému bdeniu, ak sa spieva so skrúšeným srdcom a pozornosťou.“ Bohoslužobné predpisy uvádzajú, že spev tohto kánona má byť pomalý a kajúci umocnený spomínanými veľkými poklonami.

Ďalšou nádhernou modlitbou tohto pôstneho týždňa je Akatist k presvätej Bohorodičke, ktorý sa modlí v sobotu. Preto aj sobota tohto týždňa nesie názov Akatistová. V tento deň spievame oslavný hymnus k Presvätej Bohorodičke, na pamiatku trojitého oslobodenia Konštantinopolu od napadnutia nepriateľov. Prvý raz to bolo v roku 626 a neskôr v rokoch 674 a 717. Keď obyvatelia videli tento mocný zásah Božej matky, z vďaky za víťazstvo nad presilou, celú noc jej po stojačky spievali oslavné piesne. Aj táto bohoslužba vhodne rezonuje z myšlienkami pôstu. Prosíme Bohorodičku, aby nás chránila pred oveľa nebezpečnejším protivníkom - nepriateľom našej spásy.

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 12. - 18. 3. 2018

Pondelok	17:00 Veľkopôstna večiereň (csl.)
Utorok	17:00 Veľkopôstna večiereň (sl.)
Streda	17:00 Liturgia preždeosvjaščených darov (csl.) † Michal, Mária 18:30 Kánon sv. Andreja Krétskeho
Štvrtok	17:00 Liturgia vopred posvätených darov (sl.)
Piatok	17:00 Liturgia vopred posvätených darov (sl.)
Sobota	<i>Akatistová</i> 16:30 Akatist k presvätej Bohorodičke 17:00 Sv. liturgia (sl.) † Paulína, <i>panychída</i> <i>Večiereň</i>
Nedeľa	Piata pôstna, 8. hlas 8:00 Utierenie (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Veľkopôstna večiereň (slovenská)

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 19. – 25. 3. 2018

Pondelok	17:00 Veľkopôstna večiereň (csl.)
Utorok	17:00 Veľkopôstna večiereň (sl.)
Streda	17:00 <i>Liturgia preždeosvjaščených darov (csl.)</i>
Štvrtok	17:00 Veľkopôstna večiereň (sl.)
Piatok	17:00 <i>Liturgia vopred posvätených darov (sl.)</i>
Sobota	<i>Vzkriesenie spravodlivého Lazára</i> 17:00 Sv. liturgia, (sl.) <i>Večiereň</i>
Nedeľa	<i>Kvetná, Zvestovanie Presvätej Bohorodičky</i> 8:00 Utierenie (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), <i>požehnanie ratolestí, myrovanie</i> 11:00 <u>Sv. liturgia (slovenská)</u> , <i>požehnanie ratolestí, myrovanie</i> 17:00 Večiereň

OZNAMUJEME

- V stredu, 14. 3. 18 sa po skončení liturgie vopred posvätených darov budeme modliť Veľký kánon sv. Andreja Krétskeho s poklonami, ktorý je jednou z najkrajších kajúcich modlitieb Veľkého pôstu. Celý kánon má výrazne biblický ráz, sprevádza nás dejinami spásy počnúc knihou Genezis až po Apokalypsu, pričom všetky udalosti týchto dejín vzťahuje konkrétne na modliaceho sa.
- Vo štvrtok, 15. 3. 18 je deň Veľkého kajúceho kánona sv. Andreja Krétskeho. Preto bude o 17. 00 h. liturgia vopred posvätených darov.
- **Piata pôstna sobota**, 17. 3. 18 nesie názov **Akatistová**. Pred sv. liturgiou sa o 16. 30 začneme modliť Akatist k Presvätej Bohorodičke.
- V nedeľu, 18. 3. 2018 bude Zbierka na pomoc prenasledovaným kresťanom, ktorý vyhlásila KBS.
- Na *Lazárovu sobotu*, 24. 3. 18 pozývame na stretnutie mladých s našim vladykom Petrom Rusnákom, ktoré sa uskutoční v Marianke. Program sa začne modlitbou Krížovej cesty o 14.00 h. O 15. 00 h. bude nasledovať katechéza vladyku Petra. Program zakončí spoločné agapé v exercičnom dome.
- Na Kvetnú nedeľu bude po sv. liturgiách požehnanie ratolestí a myrovanie. **Druhá sv. liturgia sa začne až o 11. 00 h.**
- Na Kvetnú nedeľu budeme popoludní od 15. 00 h vysluhovať v našom chráme **sv. tajomstvo zmierenia** pred sviatkami Paschy. Začneme spoločnými modlitbami podľa predpisu. Možnosť sv. spovede bude trvať do večierne, ktorá sa začne o 17. 00 h.
- Aj v tomto roku sa môžete darovať 2% (3%) z Vašej dane našej farnosti prostredníctvom OZ Stauros Bratislava. Potrebné tlačivo nájdete v našom chráme pri ponuke duchovnej tlačie alebo na farskej stránke: <http://bratislava.grkatba.sk/darujte-2/>. Vopred ďakujeme za Vašu podporu.
- Tanečné divadlo ATak vás srdečne pozýva na premiéru novej inscenácie o kráľovi Dávidovi. Príbeh hrdinu, vojaka, umelca, hriešnika aj svätca je oblečené do netradičnej súčasnej javiskovej podoby a podfarbený žalmami, ktoré špeciálne pre túto divadelnú inscenáciu zhudobnila Dominika Gurbaľová. Predstavenie sa uskutoční v nedeľu 18. marca 2018 v Dome kultúry Zrkadlový Háj o 19:00 hod.
- V ponuke sú CD od hudobnej skupiny *Anastazis (skupina bohoslovcov kňazského seminára v PO)* „*On bol vzkriesený*“ v cene 8 €/kus. Okrem toho ponúkame aj knihu rozhovorov s o. Františkom Dancákom o blahoslavenom mučeníkovi biskupovi Vasilovi Hopkovi, ktorú napísal Stanislav Bujda. Jeden výtlačok môžete získať za príspevok 5 €.
- **Liturgický program počas obdobia Veľkého pôstu:**
Počas celého obdobia Veľkého pôstu dodržiavame tzv. aliturgické dni – v pondelky, utorky a štvrtky neslávime o 17.00 h. sv. liturgiu ale modlíme sa veľkopôstnu večiereň!

ĎAKUJEME

- V nedeľu, 4. 3. 18 sa pri zbierke na Solidárny fond vyzbierala suma 600 €, čím sme podporili ekonomicky slabšie farnosti našej eparchie. Ďakujeme za Vaše dary.
- Ďakujeme za upratovanie chrámu:
rod. *Mojzešovej a Mockovej* (3. 3. 18) a rod. *Ďukovej a Porhinčákovej* (10. 3. 18)
17. 3. 18 bude upratovanie pred sviatkom Paschy, na ktoré pozývame r. Suslu, r. Žačiková, spoločenstvo modlitby matiek, ako aj ostatných dobrovoľníkov.
24. 3. 18 upratuje: rod. *Krajňáková a Katarína Žeňuchová*.

KONTAKT

V prípade otázok alebo podnetov nás, prosím, kontaktujte:

osobne: o. Rastislav Čížik, farár, tel.: 02/529 328 56, 0911/400 845,

e-mail: rastislav.cizik@gmail.com

osobne: o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, tel.: 0903/946 717